

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref. Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
200503873 ES KES 05/01467-2 /CWI

5. januar 2006

HØRING- ETTERKONTROLL AV REGLENE OM KOMMISSJONEN FOR GJENOPPTAKELSE AV STRAFFESAKER

Det vises til departementets høringsbrev av 03.11.2005.

Forslaget inneholder blant annet en ny bestemmelse som skal gi hjemmel til å nekte domfelte og dennes forsvarer, innsyn i opplysninger, under visse forutsetninger. Hensynet til vitners sikkerhet er anført som begrunnelse for bestemmelsen. Datatilsynet ønsker å knytte følgende kommentarer til dette forslaget:

Rett til innsyn i opplysninger av relevans for egen rettsstilling, er en grunnleggende rettssikkerhetsgaranti, som etter tilsynets oppfatning ikke må beskjæres uten at det foreligger *særlig* tungtveiende grunner for dette.

Tilsynet har ingen forutsetninger for å vurdere det praktiske behovet for vern om vitners identitet i de aktuelle sammenhenger, men forutsetter at behovet avspeiles i faktiske realiteter. Tilsynet er videre av den oppfatning at kommisjonens foreslåtte bestemmelse synes noe vid. Det vises i denne sammenheng særlig til ordlyden "*noens...frihet*".

Det synes etter ordlyden uklart *hvem* som skal beskyttes etter den foreslåtte bestemmelse, selv om vitner i saken etter departementets kommentarer, eksemplifiseres som sentrale subjekt. Tilsynet fremhever at denne uklarheten bør ryddes av veien, slik at unntaket ikke gis videre anvendelse enn forutsatt. Det fremgår herunder av forarbeidene til tilsvarende type bestemmelse i strpl. § 242 (1), at det er *vitnet* som beskyttes, jf. Inst. O. Nr. 37 (1980-81) s. 28-29.

Datatilsynet er videre av den oppfatning at ovennevnte rettssikkerhetshensyn taler for at begrepet "*frihet*" bør presiseres nærmere, eller fjernes. Den grunnleggende rett til innsyn og kontradiksjon, er så tungtveiende at de motstående interesser som taler for unntak bør konkretiseres så godt som mulig.

Det synes avslutningsvis som forstandig at beslutninger om nektelse av innsyn ikke fattes før risikovurdering er foretatt. Tilsynet vil uansett fremheve det potensielt betenkelige i at politiet i sin vurdering nødvendigvis vil kunne vektlegge det faktagrunnlag som senere skal prøves i gjenopptakelsessaken. På denne måte vil faktiske forhold som vedkommende er domfelt for, kunne brukes mot domfelte, selv om kommisjonen senere kommer til at saken bør gjenopptas til ny prøving.

Tilsynet har ingen kommentarer til forslaget for øvrig.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Christian With
rådgiver